

POSUDEK

diplomové práce Aleny Patočkové „Právní předpoklady rodičovství“

Diplomantka si vybrala téma, které sice není „nové“, naopak – historicky je velmi „staré“, ale jeho právní problematika se stále obměňuje. Společenský vývoj a rozvoj věd přináší řadu nových podnětů k legislativní činnosti, vyžadují si to společenské potřeby v nejširším slova smyslu.

Autorka si nejprve musela ujasnit šíři záběru, s nímž bude k tématu přistupovat. Její původní představy do určité míry přesahovaly výklad problematiky právní, která se pak v různých širších souvislostech ztrácela. Proto autorka po prvním nástinu svého textu přistoupila k jeho redukci. Ujasnila si tak i metodiku, jakou použije při výkladu svého tématu – na problematiku *de lege lata*. Současně pak, tam, kde autorka dochází k názoru, že právní úprava vyžaduje dalšího legislativního počínu, zabývá se autorka též úvahami *de lege merenda*.

Systematika práce je vyhovující, bylo by možno některé postupy ještě zlepšit, ale není to pro to, aby práce obstála (Podle mého názoru bylo možno zařadit výklad o asistované reprodukci hned za otcovství tj. jako kap. č. 4.) nutné. Autorčin badatelský přístup je solidní, prostudovala bohatou literaturu a čerpala z ní potřebné znalosti. Z textu její diplomové práce vyplývá, že literární poznatky nepřebírá mechanicky, ale zamýšlí se nad teorií, tvorbou norem i jejich aplikací. Autorka váhá akceptovat to, o čem je přesvědčena, že společensko právnímu vývoji již není ku prospěchu.

Někdy ovšem autorka zkoumá jen jednu stránku problému, tu která vyhovuje jejímu názoru. I v takových případech však platí „*audiatur et altera pars*“) např. porody prvního dítěte v pozdním věku matky přinášejí pro dítě určitá traumata v jeho dospívání – zestárlí rodiče hledí na své dítě jinak, než obecně přistupují věkově odpovídající leč prarodiče (tuto poznámku uvádím k pojmu „odložené rodičovství“ – str. 4 práce).

K jednotlivým kapitolám nemám mnoho připomínek, práce neobsahuje podstatné nedostatky či chyby. V jednotlivostech uvádím tedy jen několik připomínek. Na str. 9 výklad podaný k určení příjmení dítěte, jehož porod byl „utajen“ mně připadá poněkud zmatený. Bylo by třeba tuto problematiku vysvětlit při ústní obhajobě. Na str. 15 první odst. – snad by mělo být uvedeno, „který mu poskytl svůj...“, vždyť o to tady jde. Na str. 26 – v tomto historickém výkladu mi schází zmínka o tom, že zákon o rodině nepřevzal pojem „rodičovská moc“, známý zákonu o právu rodinném a téměř 39 let tj. až do velké novely zákona o rodině v r. 1998 se používalo jen pojmu „práva a povinnosti“. Teprve velká novela zavedla pojem „rodičovská zodpovědnost“. Ke str. 50 první odst. – autorka používá pojmu „odložené dítě“. Osobně (ač vím, že se tak zejm. v souvislosti s baby-boxy běžně mluví a píše), považuji pojem „odložené dítě“ za gramaticky nesprávný, protože sloveso „odložit“ resp. odkládat, se používá jen ve spojení s věcí neživou – odložím hůl, klobouk, dovolenou.

Předložená práce, přes některé připomínky, je výsledkem samostatného úsilí diplomantky projevit své badatelské schopnosti v oblasti právní vědy a praxe. Proto práci považuji za plně odpovídající předepsaným požadavkům pro práci diplomovou. Zvláště hodnotím i autorčinu snahu o aktualizaci maximální – autorka se v závěru práce zabývá Nálezem ÚS z 8/7/2010, publikovaným dnem 14.7. t.r. na webových stránkách.

Ze všech výše uvedených důvodů doporučuji předloženou práci k ústní obhajobě.

Předběžné hodnocení: výborně

V Praze dne 1. září 2010

Doc. Dr. Senta Radvanová, CSc.
konzultant